

Mustalahden öljyntorjuntavaraston lahjoittaminen Etelä-Savon hyvinvointialueelle ja Mustalahden satama-alueen vuokrasopimuksen päivittäminen

KHALL 28.04.2025 § 141

127/02.07.02/2025

Valmistelija

Hallintojohtaja Jarkko Sanisalo, p. 040 674 3467

Rantasalmen kunnassa on valmisteltu Mustalahden sataman läheisyydessä sijaitsevan öljyntorjuntavaraston luovuttamista vastikkeettomasti Etelä-Savon hyvinvointialueelle.

Öljyntorjuntavarasto on pelastuslaitoksen toimintaan kuuluva rakennus ja palvelee keskeisesti Etelä-Savon pelastuslaitoksen öljyntorjunta- ja pelastustoimintaa Saimaalla ja erityisesti Haukivedellä.

Sote-uudistuksen kiinteistöjen ja toimitilojen vuokraukseen liittyvä asetuksen siirtymäaika päättyy vuoden 2025 lopussa. Kunnassa on alustavasti tarkasteltu mahdollisesti sote-käyttöön jääviä rakennuksia ja niiden siirtämistä uuteen omistukseen. Mustalahdessa oleva Öljyntorjuntavarasto on hyvinvointialueen vastuulla olevan pelastuslaitoksen toiminnalle keskeinen ja kyseinen rakennus on laskettu kuuluvaksi sote-kiinteistöihin. Öljyntorjuntavarasto on veden päälle rakennettu varastorakennus, joka ei muodosta omaa kiinteistöä ja sijaitsee Pyyvilän osakaskunnan vesialueella.

Kiinteistö on oikeudellinen käsite, joka tarkoittaa määriteltä maa- aluetta, joka on itsenäinen rekisteriyksikkö kiinteistörekisterissä. Kiinteistö voi sisältää rakennuksia, mutta se voi myös olla rakentamaton maa-alue. Kiinteistön omistus ja hallinta määräytyvät kiinteistölainsäädännön perusteella.

Rakennus, sen sijaan, on fyysinen ja aineellinen rakenne, joka voi sijaita kiinteistöllä, mutta itse rakennus ei juridisesti muodosta kiinteistöä.

Vuoden 2025 aikana ratkaistaan sote-toiminnassa jatkavien kiinteistöjen määrä ja toiminnallisuudet hyvinvointialueella, jonka perusteella kunta lain mukaan täyttää yhtiöittämismääräyksen sote-toiminnassa jatkavien kiinteistöjen osalta. Tässä vaiheessa on kuitenkin selvää, että Mustalahden Öljyntorjuntavarasto on pelastuslaitoksen toiminnalle keskeinen rakennus ja sen siirtyminen hyvinvointialueelle on ilmeistä.

Öljyntorjuntavarastorakennus on ollut kunnan taseessa, mutta sillä ei ole tällä hetkellä tasearvoa. Öljyntorjuntavarasto rakennettiin aikanaan valtionavustuksella (Öljysuojelurahasto 27.10.1997), ja koska valtionavustuslain mukainen 30 vuoden pitoaika on yhä

kesken, Ympäristövahinkorahastolta (lakkautetun Öljysuojelurahaston seuraajana) on tiedusteltu luovutuksen mahdollisuutta. Rahastolta saadun vastauksen mukaan Öljysuojelurahasto on luopunut takaisinperinnästä koskien öljyntorjuntavarastoja siinä vaiheessa, kun pelastustoiminta siirtyi kunnilta hyvinvointialueille. Rahaston näkökulmasta Rantasalmen kunta voi lahjoittaa varastotilan edelleen hyvinvointialueelle, eikä siitä aiheudu kunnalle valtionavustuslain mukaista takaisinperintää.

Osakaskunnalta on tiedusteltu kunnan sopimusten siirtämistä hyvinvointialueen lukuun vastikkettomalla luovutuksella. Osakaskunnalta on tiedusteltu kunnan sopimusten siirtämistä hyvinvointialueen lukuun vastikkettomalla luovutuksella. Osakaskunta on käsitellyt kunnan kanssa nykyisen vuokrasopimuksen muutosta ja sen tiettyjen kohtien täsmentämistä yleisissä kokouksessaan 19.4.2025. Samassa yhteydessä osakaskunta käsitteli myös öljyntorjuntavaraston vaatiman alueen vuokraamista hyvinvointialueelle.

Tätä taustaa vasten on valmisteltu rakennuksen luovuttamista vastikkeetta hyvinvointialueelle. Luovutus osaltaan selkeyttää sote-kiinteistöjen yhtiöittämistä ja varmistaa rakennuksen käytön jatkumisen pelastustoiminnassa. Lisäksi rakennuksen ylläpito- ja käyttövastuut selkeytyvät. Koska rakennuksella ei ole tasearvoa ja se kuuluu sote-toimintaan, se voidaan luovuttaa vastikkeetta Etelä-Savon hyvinvointialueelle, jossa se palvelee pelastuslaitoksen operatiivista toimintaa jatkossakin. Kunta varaa lahjoituksessa sataman infraan liittyviä teknisiä seikkoja omaan käyttöönsä.

Liitteenä lahjakirjaluonnos Mustalahden öljyntorjuntavaraston luovuttamisesta Etelä-Savon hyvinvointialueelle sekä uusi tarkistettu alueen vuokrasopimus Pyyvilän osakaskunnan kanssa.

Esittelijä Kunnanjohtaja Rainer Leskinen

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää, että Rantasalmen kunta;
1) lahjoittaa Mustalahden öljyntorjuntavaraston 1.6.2025 Etelä-Savon hyvinvointialueelle liitteenä olevan lahjakirjan mukaisin ehdoin ja
2) tekee uuden korvaavan vesialueen vuokrasopimuksen 1.6.2025 liitteenä olevan vuokrasopimuksen mukaisesti.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.
